

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. Attempt **any five** questions.

2. **All** questions carry **equal** marks.

3. Answers of the **two** sections should be written in the **same** answer book.

(section-I)

Q.1 State the characteristics of Indian agriculture and explain the importance of agriculture in rural development.

OR

What are the causes of low Productivity in India suggest measures to increase the agricultural productivity.

Q.2 Explain the causes and consequences of soil erosion.

OR

Discuss the acquisition of land for non-agriculture purpose.

Q.3 Explain the various types of chemical fertilizers and state it's consequences.

OR

Discuss the various sources and method of irrigation used for agriculture.

(section-II)

Q.4 Define the green revolution and explain it's merite's and de-merites.

OR

State the objectives of Indian agriculture policies and explain it's need.

Q.5 State the functions and importance of Indian council of agriculture and research.

OR

Explain the role of Krishi Vigyan Krndra in agricultural development.

Q.6 What is meant by sustainable agriculture? Explain the importance of sustainable agriculture.

OR

Explain the types and importance of green House.

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

- सूचना: १. कोणते ही पाच प्रश्न सोडवा .
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत .
३. दोन्ही विभागांची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा .

(विभाग -१)

- प्र .१ भारतीय शेतीची वैशिष्ट्ये सांगून त्याचे ग्रामीण विकासातील महत्व स्पष्ट करा.
किंवा
भारतातील शेतीच्या अल्प उत्पादकतेची कारणे सांगून शेतीची उत्पादकता वाढविण्यासाठी उपाययोजना सुचवा.
- प्र .२ जमिनीच्या धूपेची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.
किंवा
बिगरशेती वापरासाठी होणाऱ्या भूसंपादनावर चर्चा करा.
- प्र .३ रासायनिक खतांचे विविध प्रकार सांगून त्याचे दुष्परिणाम सांगा.
किंवा
शेतीसाठी वापरल्या जाणाऱ्या जलसिंचनाचे विविध स्रोत व पद्धतींवर चर्चा करा.

(विभाग -२)

- प्र .४ हरितक्रांती व्याख्या सांगून त्याचे गुण- दोष स्पष्ट करा.
किंवा
भारतीय कृषी धोरणांची उद्दिष्ट्ये सांगून त्याची आवश्यकता स्पष्ट करा.
- प्र .५ भारतीय कृषी संशोधन परिषदेची कार्ये व महत्व सांगा .
किंवा
शेती विकासातील कृषी विज्ञान केंद्राची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र .६ शाश्वत शेती म्हणजे काय ? शाश्वत शेतीचे महत्व स्पष्ट करा.
किंवा
हरिगृहाचे प्रकार व महत्व स्पष्ट करा.
